

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. august 2012
Kontor: Statsretskontoret
Sagsbeh: Christian Hesthaven
Sagsnr.: 2012-0032-0321
Dok.: 496278

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 51 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 16. juli 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Morten Bødskov

/

Kristian Korfits Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 51 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Advokatfirma Christian Harlang af 12. juli 2012 (UFO alm. del - bilag 54) vedrørende udkastet til kommissorium om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan.”

Svar:

1. Ved brev af 12. juli 2012 har advokat Christian Harlang rettet fornyet henvendelse til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedrørende det udkast til kommissorium for en undersøgelseskommission om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan, som Justitsministeriet sendte til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen den 11. april 2012.

I brevet har advokat Christian Harlang henvist til sit tidligere brev af 11. maj 2012 til udvalget om samme emne, og han har i den forbindelse anført, at han er bekendt med, at Justitsministeriet i et svar til udvalget (som rettelig er Justitsministeriets svar af 6. juni 2012 af spørgsmål nr. 43) har kommenteret henvendelsen.

Advokat Christian Harlang finder imidlertid, at Justitsministeriets svar må betegnes som utilstrækkeligt og delvist misvisende.

2. Som Justitsministeriet har forstået den fornyede henvendelse fra advokat Christian Harlang, angår denne tre forhold. For det første at det i brevet af 11. maj 2012 skulle være dokumenteret, at de verserende retssager, som undersøgelseskommissionen vil skulle tage hensyn til, vil kunne være afsluttet inden for højst 2 ½ år. For det andet at Justitsministeriet ikke har taget stilling til, om det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 3, at en undersøgelseskommission med de opgaver, som er beskrevet i udkastet til kommissorium, gives fem år til at udføre sit arbejde, og at ministeriet ikke har begrundet, hvorfor dette efter ministeriets opfattelse ikke vil udgøre en overtrædelse af EMRK. For det tredje at Justitsministeriet ikke har begrundet, hvorfor det er regeringens vurdering, at afgrænsningen i udkastet til kommissorium af de forhold, som skal undersøges, afspejler, hvad der er behov for at få undersøgt, og at disse forhold bør undersøges samlet.

Justitsministeriet skal hertil bemærke følgende:

2.1. Justitsministeriet har i besvarelsen af spørgsmål nr. 43 (pkt. 2) redegjort for, hvorfor det samlet set er ministeriets vurdering, at fem år er en rimelig og realistisk frist for arbejdet i den kommende undersøgelseskommission.

Som også anført i det pågældende svar skal den fastsatte frist bl.a. ses i lyset af, at undersøgelseskommissionen vil skulle tage hensyn til de retssager om tilbageholdelsen af henholdsvis en afghaner i Kandahar i Afghanistan i marts 2002 og et antal irakere i Basra i Irak i november 2004, som for tiden verserer ved domstolene. Fristen på fem år skal også ses i lyset af, at undersøgelseskommissionen bl.a. vil skulle gennemgå et særdeles omfattende materiale for at kunne gennemføre sin undersøgelse, og at kommissionen anmodes om at undersøge forhold, som strækker sig over en ganske lang periode.

Justitsministeriet kan i øvrigt i den forbindelse oplyse, at det fremgår af kommissoriet for undersøgelseskommissionen, at undersøgelseskommissionen, hvis den vurderer, at dette er rigtigt eller hensigtsmæssigt, kan beslutte, at dele af dens undersøgelser skal afvente, at der træffes afgørelse i de pågældende sager.

At fristen for kommissionsundersøgelsen er fastsat til fem år, skyldes således en række forhold – og ikke kun, at der er verserende retssager. Om disse retssager – som anført af advokat Christian Harlang – vil kunne være afsluttet inden for 2 ½ år, har med andre ord ikke været afgørende for fastsættelsen af fristen på fem år.

2.2. Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 43 (pkt. 2) er det Justitsministeriets opfattelse, at det ikke vil udgøre en overtrædelse af EMRK, at en undersøgelseskommission med de opgaver, som er beskrevet i kommissoriet, gives fem år til at udføre sit arbejde.

Advokat Christian Harlangs fornyede henvendelse, som ikke indeholder yderligere synspunkter end dem, som blev anført i brevet af 11. maj 2012, giver ikke Justitsministeriet anledning til en ændret vurdering af det rejste spørgsmål.

Justitsministeriet er således fortsat ikke enig i advokat Christian Harlangs synspunkt om, at nedsættelsen af den pågældende undersøgelseskommission med de i kommissoriet beskrevne opgaver og med en frist på fem år til at udføre sit arbejde skulle udgøre et brud på EMRK artikel 3.

2.3. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der i stedet for én undersøgelseskommission burde nedsættes to undersøgelseskommissioner, kan Justitsministeriet henholde sig til det, som er anført i svaret på spørgsmål nr. 43 (pkt. 3).

Som anført i det pågældende svar, er det regeringens vurdering, at afgrænsningen i udkastet til kommissorium af de forhold, som skal undersøges, afspejler, hvad der er behov for at få undersøgt, og at disse forhold bør undersøges samlet.

Dette skal – som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 43 – bl.a. ses i lyset af, at det ikke ville være hensigtsmæssigt at nedsætte to særskilte kommissioner, som eventuelt begge ville kunne risikere at skulle vurdere, om bestemte oplysninger afgivet til Folketinget har været retvisende og fyldestgørende.

Om baggrunden for beslutningen om at nedsætte undersøgelseskommissionen og afgrænsningen af dens kommissorium kan der i øvrigt nærmere henvises til bl.a. Justitsministeriets svar på spørgsmål nr. 45 fra udvalget.

3. Afslutningsvis bemærkes det, at Justitsministeriet – i lyset af drøftelserne på samrådet i Udvalget for Forretningsordenen den 27. juni 2012 – anser kommissoriet for undersøgelseskommissionen om den danske krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan for endeligt. Ministeriet har derfor i forlængelse af det pågældende samråd rettet henvendelse til landsretspræsidenterne og til Advokatsamfundet med anmodning om at få indstillet personer, der kan udpeges som henholdsvis formand og medlem af undersøgelseskommissionen.